

<p>ගා/ පවුත්ලන්ඩ්ස් විද්‍යාලය G/ Southlands College</p>	<p>12 ශ්‍රේණිය - I වන වාර පරීක්ෂණය - 2010 ඔක්තෝබර් රසායන විද්‍යාව - I</p>	<p>සාලය පස 1 විනාඩි 15</p>
---	---	--------------------------------

පිටපත් පුස්තක මට්ටම හැලපෙන පිළිතුරු භාරදීමට සූදානම් වන්න. සියලුම ප්‍රශ්න වලට හැලපෙන පිළිතුරු භාරදීමට සූදානම් වන්න. සියලුම ප්‍රශ්න වලට හැලපෙන පිළිතුරු භාරදීමට සූදානම් වන්න.

- 1) කාමර උෂ්ණත්වයේදී හා වායුමයව පවතින අවස්ථාවේදී භෞතික අවස්ථා 3 හිමි (සංඝ, ද්‍රව සහ වායු) තවමත් මූලද්‍රව්‍ය අඩංගු කාමරයක වනුයේ.

1) 13	2) 14	3) 15	4) 16	5) 17
-------	-------	-------	-------	-------
- 2) F^- , O^{2-} , N^{3-} , Ne, Na^+ , Mg^{2+} සහ Al^{3+} යන ප්‍රභේද සඳහා සමාන වන ලෙසය මින් කුමක්ද?

1) අගතීය අරය	2) ඉලෙක්ට්‍රෝන වින්‍යාසය	3) න්‍යෂ්ටික ආරෝපණය
4) ප්‍රෝටෝන සංඛ්‍යාව	5) නියුක්ලියෝන සංඛ්‍යාව	
- 3) NH_3 , NH_4^+ සහ NH_2^- යන ප්‍රභේද වල $H-N-H$ කෝණය ආරෝපණය නොවන පරිදි පිටපත් කරන්න.

1) $NH_4^+ < NH_2^- < NH_3$	2) $NH_4^+ < NH_3 < NH_2^-$	3) $NH_2^- < NH_3 < NH_4^+$
4) $NH_3 < NH_4^+ < NH_2^-$	5) $NH_3 < NH_2^- < NH_4^+$	
- 4) X මූලද්‍රව්‍ය මගින් සූත්‍රය X_2O_3 නමැති සංයුතියක සාදන අතර Y මූලද්‍රව්‍ය මගින් සූත්‍රය YH_2 නමැති සංයුතියක සාදයි. X සහ Y අතර සෑදිය හැකි ස්ථායී සංයෝගය සඳහා ලැබිය හැකි සූත්‍රය වනුයේ.

1) X_3Y_2	2) XY	3) XY_2	4) X_2Y	5) X_2Y_3
-------------	---------	-----------	-----------	-------------
- 5) NO සහ NO_2 වායු මිශ්‍රණයක් පිහිටි කලව්ව සැලසුණුය.

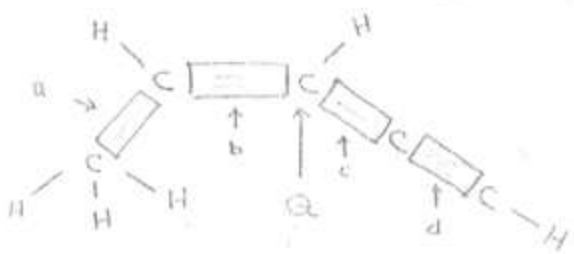
(A) N_2O_3	(B) N_2O_5	(C) N_2O_4 මින් සහන වන්නේ,
1) A පමණි	2) A සහ B පමණි	3) B හා C පමණි
		4) A හා C පමණි
		5) A, B හා C පමණි
- 6) සහන සඳහන් සංයෝගවල සාපේක්ෂ විචල්‍යතා අනුපිණිච්ඡේද වනුයේ.

$CH_3CH_2 - C \begin{matrix} \nearrow O \\ \searrow H \end{matrix}$	$CH_3CH_2 - CH_2 - OH$	$CH_3 - CH_2 - CH_2 - CH_3$	$CH_3 - CH - CH_3$ CH_3
(A)	(B)	(C)	(D)

1) $B > A > C = D$	2) $B > A > D > C$	3) $B > A > C > D$	4) $D > C > A > B$	5) $A > B > C > D$
--------------------	--------------------	--------------------	--------------------	--------------------

පුස්තක අංක 7 සිට 9 දක්වා මැසෙන්න.

X (C_5H_8) අණුක සූත්‍රයට අදාළ අංකීයවරණ ව්‍යුහය පහත දක්වමි.

- 7) X මූල අඩංගු පිරිමි මන්දාන සංඛ්‍යාව වනුයේ.

1) 10	2) 3	3) 13	4) 7	5) 6
-------	------	-------	------	------
- 8) a, b, c සහ d ලෙස සංකේතවත් කර C-C බන්ධන දිග විචල්‍යතා පරිමාණය වනුයේ.

1) $a = b = c = d$	2) $d < b < a = c$	3) $d < b < a < c$	4) $d < b < c < a$	5) $a < c < b < d$
--------------------	--------------------	--------------------	--------------------	--------------------
- 9) D ලෙස නම් කර C පරමාණුව මන්දාන සෑදීම සඳහා භාවිතා කරවන්නේ කුමන වන්නේ.

1) SP^2 සහ P	2) SP^3 සහ P	3) SP සහ P	4) SP^2 සහ SP^3	5) SP^2 සහ SP
----------------	----------------	------------	---------------------	-----------------

10) පදාර්ථයේ ආකර්ෂණීය නිර්ණායකය වන්නේ පරික්ෂණාත්මක සාක්ෂිකයන් නොවන්නේ,
 (A) ලුණු දියවීමේ ලැම්බ්ටා සංගුණකය (B) ද්විලි අංශුවේ වර්ගය සඳහා අනන්ත පරිමාණ පදාර්ථය (C) රත්වීමේ ලැම්බ්ටා සංගුණකය
 1) A පමණි 2) A හා B පමණි 3) A හා C පමණි 4) B හා C පමණි 5) A, B හා C පමණි.

11) හැමඩොමර් ජලයේ නොදියව් යොදන්නේ, (A) NO_3^- (B) Na^+ (C) CO_3^{2-}
 1) A පමණි 2) B පමණි 3) C පමණි 4) A හා B පමණි 5) A, B හා C පමණි.

12) ඇමැමි ප්‍රතික්ෂේපන ක්‍රියාවලියකදී විඛේපනය වන මැටිපත් සහ විකර්ෂණ ඇමැමි නොවන සුදු පැහැති ජලයේ දියවිය යුතු වන්නේ,
 1) H_2O_2 2) AgNO_3 3) H_2SO_4 4) HNO_3 5) Cl_2 දියවීම.

13) පහත සඳහන් කුමන ප්‍රත්‍යයය අත්‍යවශ්‍ය වේද?
 1) KMnO_4 විඛේපනයෙන් පිටවන වායුව පිළිබඳව සාක්ෂි දෙයි.
 2) Zn සහ HCl ප්‍රතික්‍රියාවේ පිටවන වායුව මිනිදම් සමඟ නිර්මාණය වේ.
 3) ප්‍රසාරණය වන ක්‍රියාවලියකදී පිටවන වායුව මිනිදම් හුණු දියව නිර්මාණය වන්නේ.
 4) $\text{Mg}(\text{NO}_3)_2$ සහ විඛේපනයෙන් යුතු පැහැති වායුවක් පිටවයි.
 5) $\text{Cu}(\text{NO}_3)_2$ විඛේපනයෙන් නිකුත් වන්නේ සුදු පැහැති වන්නේ.

14) X ද්විලික XF_2 හා XF_4 යන අන්තර්ගත සාදයි. හැමඩොමර් XF_2 වලට වන අතර XF_4 පමණක් පමණි.
 1) 2 2) 14 3) 16 4) 18 5) 11

15) පදාර්ථයේ ආකර්ෂණීය නිර්ණායකය වන්නේ පරික්ෂණාත්මක සාක්ෂිකයන් නොවන්නේ?
 1) පුළුස්සු ප්‍රතිලය සහ මත්තේ දැක්වෙන ස්ථාන සාක්ෂිකයන් මිනිදම් ද්‍රව්‍යයන්ගේ අන්තර්ගතය.
 2) සිදු දුඹු සුලභවත් මැටිපත් හැඟී උපරිම හා අවම සාක්ෂිකයන් පිළිබඳව 311 g හා 0.01 g වේ.
 3) ප්‍රසාරණය වන ක්‍රියාවලියකදී පිටවන වායුව මිනිදම් හුණු දියව නිර්මාණය වන්නේ.
 4) ප්‍රසාරණය වන ක්‍රියාවලියකදී පිටවන වායුව මිනිදම් හුණු දියව නිර්මාණය වන්නේ.
 5) ප්‍රසාරණය වන ක්‍රියාවලියකදී පිටවන වායුව මිනිදම් හුණු දියව නිර්මාණය වන්නේ.

16) පහත සඳහන් පරික්ෂණාත්මක සාක්ෂිකයන්ගේ පහත සඳහන් කුමන සංයෝගයන්ද?
 1) පහත සඳහන් 2) පහත සඳහන් 3) අර්ධ හුණු 4) පහත සඳහන් 5) පරික්ෂණාත්මක

17) X හැමඩොමර් ද්විලික සංයෝගයක් වන XH_3 හා පිටවීමට අන්තර්ගත සාදයි. X හි පරිමිත පරිමාණ ස්වරූපය වන විට X_2 හැමඩොමර් වේ. X වන විට
 1) O 2) S 3) N 4) Cl 5) B

18) X ද්විලික F පමණ සංයෝගයක් XF_4 අණු සාදයි. එහි හැඩය වන විට හැමඩොමර් වේ.
 A - වායුගෝලීය B - පමණක් පමණි C - B - සේ
 1) A පමණි 2) B පමණි 3) C පමණි 4) A හා B පමණි 5) A, B හා C පමණි.

19) පරමාණුක ස්වරූපය Z, Z + 1, Z + 2, Z + 3 හා Z + 4 වන, ආවර්තිත වලට අනුයාත ද්විලික සහ පවුලක අන්තර්ගත සාක්ෂිකයන් සහිත පහත දී ඇත. Z, 16 ට වඩා අඩුවන අතර, එමඟින් ද්විලික වලින් එකක් පවුලකය. ආවර්තිත සාක්ෂිකයන් දී ඇත්තේ පමණි සහිත අනුපිළිවෙලකට නොවේ. ආවර්තිත සාක්ෂිකයන් $495, 1313, 1681, 2081, 1402 \text{ KJmol}^{-1}$ මෙහි අඩවන ලෙසින් පවුල අන්තර්ගත සාක්ෂිකයන් වනුයේ KJmol^{-1}
 1) 495 2) 1313 3) 1681 4) 2081 5) 1402

20) පහත ලක්ෂණ කුමන අඩවන ද්විලික සාක්ෂිකයන් සඳහා වේද?
 A - වායුගෝලීය සාක්ෂිකයන් නොවන B - පරමාණුක ස්වරූපය සහිත C - සාමාන්‍ය මත්තේ පවුලක වේ.
 1) මිනිදම්, අඩවන, ආවර්තිත සහ 2) NaCl සහ, ආවර්තිත සහ, SiO_2 සහ
 3) SiO_2 සහ, මිනිදම්, දියවීමේ 4) දියවීමේ, SiO_2 සහ, පිළිසකරීමේ
 5) දියවීමේ, Li සහ, අඩවන

පහත අංක 21 සිට 25 දක්වා ප්‍රශ්න වලට අදාළ උපදෙස් පහත වලට පරිමිතව සහ අනුයාතව සඳහන් කර ඇත.

1	2	3	4	5
a හා b පමණක් සහ වේ.	b හා c පමණක් සහ වේ.	c හා d පමණක් සහ වේ.	d හා a පමණක් සහ වේ.	එක් ප්‍රතිචාරයක් හෝ වෙනත් ප්‍රතිචාරයක් නැත.

X පරමාණුව X^{2+} ආයන සාදයි. Y පරමාණුව Y^{3+} ආයන සාදයි. එමඟින් පරමාණු 2 හි අවශ්‍ය උපදෙස් සහිතව පිටවීමට වේ.
 ඇති ප්‍රතිචාරයන් සහිතව පිළිබඳව n_x හා n_y වේ. මින් කුමන ප්‍රත්‍යයය / ප්‍රත්‍යයය සත්‍ය වේද?
 (a) $n_x < n_y$ (b) $n_x > n_y$ (c) $n_x - n_y = 1$ (d) $n_x = n_y$

22) පරමාණුක ව්‍යුහය නිර්ණය කිරීමේ විස්තරය හල පරීක්ෂණ වලදී අනාවරණය කර ගනු ලැබූ ධන සිරණ සම්බන්ධයෙන් පහත සඳහන් කවර ප්‍රකාශය / ප්‍රකාශ දුසුභය වේද?

(a) ඒවා කැතෝඩ කිපණ සමඟ සොයාගනු ලබන අතර, සිදුරු සහිත කැතෝඩයක පිටුපස පෙදෙසේදී දක්නට ලැබෙන දීප්තියට හේතු වේ.

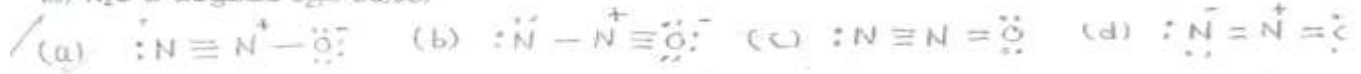
(b) ඒවා කැතෝඩයේ පරමාණු වලින් හෝ අනු වලින් ඉලෙක්ට්‍රෝන ඉවත්වීමෙනි.

(c) ඒවා අවශේෂ වාදාවෙන් ස්වායත්ත, ස්භන්ද සහිත අංශු වලින් සමන්විත වේ.

(d) ඒවා විද්‍යුත් චුම්බක අන්තර් ක්‍රියාවල දක්නට ලැබේ.

(Handwritten marks: a checkmark and a circled 'b')

23) N_2O හි සම්ප්‍රධාන ව්‍යුහ වන්නේ

24) පහත වගන්ති අතුරින් කුමන වගන්තිය / වගන්ති ලෙස පරමාණුක අංශු සම්බන්ධයෙන් සත්‍ය වේද?

(a) ඉලෙක්ට්‍රෝන $1s^2$ ලෙස සංවේතවත් කරයි.

(b) අවශේෂ α අංශු මගින් Be විවර්ණය හල අවර්තාවේදී නිපුටුප්‍රාභය අනාවරණය කර ගන්නා ලදී.

(c) සෑම මූලද්‍රව්‍යයකම ජ්‍යෙෂ්ඨත අගය.

(d) මූලද්‍රව්‍ය සමස්තයක් වල ඇති නිපුටුප්‍රාභ සංඛ්‍යා එකිනෙකට වෙනස් වේ.

25) නයිට්‍රජන් පරමාණුක වර්ණවලින් බාහිර ජ්‍යෙෂ්ඨතේ 2 වන ($H\beta$) තුනවන ($H\gamma$) රේඛා අතර පරතරය සමාන වන්නේ, පහත දැක්වෙන කවර රේඛා දූතලය / දූතල අතර පරතරයට / පරතර වලට ද.

(a) ලයිමාන් ජ්‍යෙෂ්ඨතේ 3 හා 4 වන රේඛාවල

(b) පෞෂ් ජ්‍යෙෂ්ඨතේ සලළු හා දෙවන රේඛාවල

(c) ලයිමාන් ජ්‍යෙෂ්ඨතේ 2 වන හා 3 වන රේඛාවල

(d) සාපේ ජ්‍යෙෂ්ඨතේ තුන්වන සහ හතරවන රේඛාවල

(Handwritten circled 'b')

ප්‍රශ්න 26 සිට 30 දක්වා පහත උපදෙස් පිළිපදින්න.

පළමු ප්‍රකාශය

1. සත්‍යයි.
2. සත්‍යයි.
3. සත්‍යයි.
4. අසත්‍යයි.
5. අසත්‍යයි.

දෙවන ප්‍රකාශය

- සත්‍යයි. දෙවැන්නෙන් පළමුවැන්න පැහැදිලි කරයි.
- සත්‍යයි. දෙවැන්නෙන් පළමුවැන්න පැහැදිලි නොකරයි.
- අසත්‍යයි.
- සත්‍යයි.
- අසත්‍යයි.

	පළමු ප්‍රකාශය	දෙවන ප්‍රකාශය
26	H_2O අණුවේ මධ්‍ය පරමාණුව වටා විස්තරය ඒකක වල ජ්‍යාමිතිය වකුස්තලීය වේ.	ජල අණුවේ O පරමාණුව sp^3 නිපුටුප්‍රාභයට ලක්වී ඇත. <i>(Handwritten: ජ්‍යෙෂ්ඨත දුභ්‍යය)</i>
27	I_2 සංතුද්ධ ජලයේදී වඩා ජලීය KI හි ද්‍රාවණවේ.	I^- හා I_2 අතර අසමාන බන්ධන ඇතිවේ. <i>(Handwritten: ජලීය ද්‍රාවණය)</i>
28	SiO_2 (සිලිකා) වලට ඉහල ඉහල දුරි අංකයක් ඇත.	Si-O බන්ධන ප්‍රභල සහ සංයුජ බන්ධන වේ. <i>(Handwritten: ජලීය ද්‍රාවණය)</i>
29	H_3O^+ අයනයේ එක් O - H බන්ධනයක ලක්ෂණ අනෙක් O - H බන්ධන දෙකේ ලක්ෂණ වලට වඩා වෙනස් වේ.	H_3O^+ අයනයේ එක් O - H බන්ධනයක් දායක බන්ධනයක් ලෙස හඳුනා ගත හැක. <i>(Handwritten: ජලීය ද්‍රාවණය)</i>
30	සිලිකා ලෝහ පසු මිශිත කැම්බරින ප්‍රතිර්ණය වේ.	ලෝහ පරමාණු සුලු ඇති සදාචාරයෙන් ඉහාමත විශාල කොටසක් වන ආරෝපිත ලක්ෂිය ස්භන්ධ වේ. <i>(Handwritten: ජලීය ද්‍රාවණය)</i>

තුසලුම් : රසායන විද්‍යා අංශය

ශා/ සථුත්ලන්ගේ විද්‍යාලය G/ Southlands College		2010 ආචාර්යවරුන්
12 වන වර්ෂය - I වන වාර්ෂික - 2010 ආචාර්යවරුන්		පාඨමාර්ගය පිටුව 1 වන වර්ෂ 15
රසායන විද්‍යාව - II ව්‍යුහගත රචනා		

ප්‍රශ්න පිටපත්වලට පිළිතුරු සපයන්න.

(1) සත් අවස්ථාවක පිරිසක් විසින් සාමාන්‍ය පරමාණුක ව්‍යුහය හඳුන්වාදුන්තේ "විශාල භූමියක සැවිසරණය කිරීමේ අක්‍රමයක්" සමඟ කිරීමෙනි.

- (A) i) ඉහත අවස්ථාවේ දැක්වෙන ජීවීන්ගේ ජීවන චක්‍රය විස්තරයක් සඳහා උප පරමාණුක අංශුව නම් කරන්න.
දීප්ත අංශුව
- ii) ඉහත සඳහන් ජීවීන්ගේ ජීවන චක්‍රය විස්තරයක් සඳහා උප පරමාණුක අංශුව නම් කරන්න.
සුදු අංශුව
- iii) C පරමාණුක ව්‍යුහය ආසාදනයට ඇතුළත් විය යුතු මෙහි ඉහත සඳහන් කර නැති ව්‍යුහ / අංශු නම් කරන්න.
හයිඩ්‍රජන්

(B) ලිහිල් සිට තීව්‍රයන් දක්වා පරමාණුක සාන්ද්‍රණය වල සෙවීමට මේ පහත දක්වා ඇත.

- i) ඉහත එක් එක් සන්ධි මට්ටමට අදාළ ප්‍රධාන ක්ෂේත්‍රවලට ඉහත හා සාන්ද්‍රණය වර්ධනය වී වර්ධනය වීම සහ ලකුණු කරන්න.
- ii) ඉහත දක්වා ඇති සාන්ද්‍රණ වර්ධනය සඳහා ඇති හේතු සඳහන් කරන්න.
 හැඩය වැඩි වීම වර්ධනය S ආසාදනය
 හැඩය වැඩි වීම වර්ධනය P ආසාදනය
- iii) නිවැරදි හා වැරදි වල ඉලෙක්ට්‍රෝනික විභවය පහත දක්වා ඇති සාන්ද්‍රණය සහ සාන්ද්‍රණය සඳහා සෙවීමට මේ පහත දක්වා ඇත.

- iv) ඉහත (iii) පිළිබඳව අනුව නිවැරදි හා වැරදි පරමාණුවල ලකුණු ආසාදනයක් සඳහා අවශ්‍ය පිළිවෙලින් 1400 kJmol^{-1} හා 1300 kJmol^{-1} ලෙස වෙනස් වන්නේ කෙසේදැයි පැහැදිලි කරන්න.
ඉහත දක්වා ඇති පරමාණුවලට අදාළව පරමාණුක සාන්ද්‍රණය වැඩි වීම සඳහා අවශ්‍ය වන උෂ්ණත්වය වැඩි වීමයි.
N වලට P ආසාදනය වීමට අවශ්‍ය වන උෂ්ණත්වය වැඩි වීමයි.
වැරදි පරමාණුවලට අදාළව පරමාණුක සාන්ද්‍රණය වැඩි වීම සඳහා අවශ්‍ය වන උෂ්ණත්වය වැඩි වීමයි.

(C) i) දාහන මූලද්‍රව්‍ය 2 ක නවි සෑදීම සාදන සරල අංක වර්ග 2 නම් කරන්න. ඒවායේ රසායනික සංකේත ලිය.
 N - N_2
 O - O_2

ii) රසායනික සංකේතවලින් නවීයුග්‍රහණ හා ඔක්සිජන් ඇතැයන සම්බන්ධ සාදයි. සමීප පැහැදිලි කරන්න.

(D) i) ලිහිල්ම පිරි නිසායන් දක්වන මූලද්‍රව්‍ය අතුරින් සාමීර උත්සන්නයේ සහ නවීයේ දක්වා ලැබෙන මූලද්‍රව්‍ය නම් කරන්න.

O, H, C, F, C

ii) දාහන (i) හි ලියන ලද මූලද්‍රව්‍යයන් හි සලකුණ / අමලක ස්වභාවය අනුව පහත වගුව පුරවන්න.

මූලද්‍රව්‍යය	ප්‍රාථමික අන්තර්ක්‍රියා (සන්ධිත වර්ගය)	ද්විතීයික අන්තර්ක්‍රියා (අන්තර් බල වර්ග)
1. N_2		
2. O_2		
3. F_2		
4. C		

iii) දාහන (ii) හි සන්ධිත වර්ග අනුව දක්වා ලැබෙන ප්‍රධාන ද්විතීයික වර්ග 2 නම් කරන්න. ඒවායේ වූහන නිරූපණය සඳහා රූපකට්ටන් අඳින්න.

දක්වන අවස්ථා

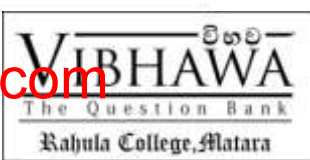
(2) (A) ආවර්තිත වගුවේ II A හා III A කාණ්ඩයන් හි මූලද්‍රව්‍ය සඳහා 1 වන අයනීකරණ ශක්තිය ($KJmol^{-1}$) පහත දක්වා ඇත.

II A	$KJmol^{-1}$	III A	$KJmol^{-1}$
Be	900	B	799
Mg	736	Al	577
Ca	590	Ga	577
Sr	548	In	558
Ba	502	Tl	589

i) සරල වූහන පහත පරිදි / සංකේත සම්බන්ධයෙන් නවීය සමීර උත්සන්නයේ සහ නවීයේ දක්වා ලැබෙන මූලද්‍රව්‍ය සඳහා අවිචලන අවස්ථා දක්වන්න. $M^{+} + e^{-} \rightarrow M$

ii) II A කාණ්ඩයේ පහලට යනවිට 1 වන අයනීකරණ ශක්තිය අවපෝෂණය වීමට හේතුව ලියන්න.

3) i) දී ඇති දත්ත භාවිතා කර පහත දක්වා ඇති දාහන අතර II A හා III A මූලද්‍රව්‍යයන් හි 1 වන අයනීකරණ ශක්තියේ වෙනස්කම පැහැදිලි කරන්න. වර්ධන ප්‍රවණය වන හෝ එක් මූල ද්‍රව්‍යයකට නම් රසායනික සංකේත මගින් දක්වන්න.

ii) Al හි පළමු අයුරු ශක්තිය Mg හි පළමු අයුරු ශක්තියට වඩා අඩුයන් අඩුවන්නේ ඇයි? පැහැදිලි කරන්න.
 Mg හි පළමු අයුරු ශක්තිය 738 kJ mol^{-1} වේ. Al හි පළමු අයුරු ශක්තිය 578 kJ mol^{-1} වේ. Mg හි පළමු අයුරු ශක්තිය 738 kJ mol^{-1} වේ. Al හි පළමු අයුරු ශක්තිය 578 kJ mol^{-1} වේ. Mg හි පළමු අයුරු ශක්තිය 738 kJ mol^{-1} වේ. Al හි පළමු අයුරු ශක්තිය 578 kJ mol^{-1} වේ.

iii) Ba හි පළමු අයුරු ශක්තිය, B හි එම අයුරු වඩා වැඩි වීමට හේතුව පැහැදිලි කරන්න.
 වැඩි වීමට හේතු වන්නේ B හි පළමු අයුරු ශක්තිය 801 kJ mol^{-1} වීමයි.

(C) i) පහත දත්ත භාවිත කර B සංයෝග මූලික ලෙස පහතපුද වීමට හා Ba සංයෝග අයුරු වීමට හේතු වන පැහැදිලි කරන්න.

	අයුරු ශක්තිය (kJ mol^{-1})		
	1	2	3
B	799	2420	3660
Ba	502	966	

ii) II A හා III A කාණ්ඩයන් හි මූලද්‍රව්‍යය අයුරු කළ හැකි ලෙස පහත සංයෝග සාදන මූලද්‍රව්‍යය නම් කර ලද්දකට මෙහි පිළිතුරු ලියන්න.

මූලද්‍රව්‍යය	අයුරු කළ හැකි ලෙස පහත සංයෝගය
1. Be	$BeCl_2$
2. B	BF_3
3. Mg	$MgCl_2$

iii) අහස (ii) හි සෑම ලද සංයෝගයක් සඳහා හිමි කිරීමේ ව්‍යුහ අඳින්න.

ප්‍රශ්න

- (3) a) i) සංඝුද්ධ NaOH හා වියාන හෝ සාදන ලද ජලීය ද්‍රාවණයක ඝනත්වය 1.020 gcm^{-3} විය. මෙම ද්‍රාවණය සාන්ද්‍රණය මනනය කරන්න. එම ද්‍රාවණයේ දී ජලයේ ඝනත්වය 1.000 gcm^{-3} බවත් NaOH ද්‍රවණයේ 1000 gcm^{-3} බවත් සිදුකොටන බවත් උපකල්පනය කරන්න.
- ii) දැනට ද්‍රාවණයෙන් 25.00 cm^3 ගන්නා, සාන්ද්‍රණය 0.25 mol dm^{-3} H_2SO_4 අම්ලය සමඟ පිනෝල්ලී: ද්‍රවණයක මෙහි භාවිත කරමින් අනුමාපනය කරන ලදී. ලැබුණු උච්ඡ අන්ත ද්‍රාවණය තුනක ප්‍රමාණය පිළිබඳව: 25.00 , 25.01 සහ 24.95 විය. NaOH සහ H_2SO_4 අතර ප්‍රතික්‍රියාවේ ස්ටොයිකියෝමිටිය මනනය කර, අදාළ ප්‍රතික්‍රියාව සඳහා සුදුසු සමීකරණය ලියන්න.
- iii) තුනක අනුමාපනය මෙහිදී පෙරහැරී ද්‍රවණය මුළු පොදා හැරීමත් ඒ අතරින් එකක් හැරී මෙහිදී එම හැරීමේ, මෙම ද්‍රාවණයන්ගේ වන අන්ත ද්‍රාවණය කුමක්ද? පොහොසි නම් ඒ සඳහා හේතු දක්වන්න.

(සාපාඨ: Na = 23, O = 16, H = 1)

- b) i) කැණේම් නිර්ණය සාධක නිර්ණය වල මූලික වෙනස්කම් තුනක් සඳහන් කරන්න.
- ii) α , β සහ γ නිර්ණය හඳුන්වාදී, ඒවායේ අයනීකරණ කැබ්බල් විනිවිද යාම් හා වෙනස් සංසන්දනය කරන්න.
- iii) හයිඩ්‍රජන් විභවයන් පරිණාමයේ ලැබීමත්, බොර් සහ සාපේක්ෂ ශ්‍රේණි අංකවත් සන්ධිකරණයේ වැදගත්කම මගින් පැහැදිලි කරන්න. එම එක් එක් ශ්‍රේණියට අදාළ සංඛ්‍යාත මෙහි පිහිටන පරාම හම් කරන්න.
- iv) පරිච්ඡේදන සඳහා ජලය තුළ හයිඩ්‍රජන් බන්ධන පැවතීමේ හේතු පිළිබඳව සඳහන් කරන්න.

- (4) a) i) X නමැති ලෝහයේ ද්‍රව්‍යයේ භාවිතයේ ඉලෙක්ට්‍රෝන සංඛ්‍යාව 5 වීමට අවශ්‍ය වේ. X වල සාපේක්ෂ පරමාණුක ස්කන්ධය 30 ට අඩුවේ. X විය හැකි මූලද්‍රව්‍ය මොනවාද?
- ii) X ජලය සහ ප්‍රතික්‍රියා නොකරයි. X විය හැකි මූලද්‍රව්‍ය / ද්‍රව්‍යයන් හඳුනාගෙන ඒවායේ ඉලෙක්ට්‍රෝන වින්‍යාසය $1s^2, 2s^2, \dots$ ආකාරයට ලියා දක්වන්න.

- b) i) M නමැති මූලද්‍රව්‍යයේ පරමාණුක ක්‍රමාංකය 36 ට වඩා අඩුවන අතර උපරිම සංයුජතාව 7 කි. M විය හැකි මූලද්‍රව්‍ය මොනවාද?
- ii) M සාමර ද්‍රාවණයේදී වැඩිපමණක් නම් M හි උපරිම සංයුජතාවයෙන් වැඩිපමණක් වන මෘත්වයේ ප්‍රමාණය ලියන්න.

- c) i) පහත සඳහන් ප්‍රභේදවල වඩාත් අදාළ ද්‍රව්‍යයන්.
- $\text{H}_2\text{SO}_4, \text{CO}_2, \text{HNO}_3$
- ii) පහත සඳහන් ප්‍රභේදවල හැඩ අදාළ නම් කරන්න.
- $\text{PCl}_6^-, \text{PCl}_5, \text{PCl}_4^+$
- iii) පහත සඳහන් ප්‍රභේදවල මධ්‍ය පරමාණුවේ ක්‍රමාංකය ලියා දක්වන්න.
- $\text{NH}_3, \text{SO}_2, \text{C}_2\text{H}_2$

- d) මෙම නිරීක්ෂණ පැහැදිලි කරන්න.
- i) ක්ලෝරීන් වායුවට පිඩනයක් සඳහන් වුවේ.
- ii) පිලිකන් මෙහිදී ස්ලෝරීන් සහ පිලිකන් කාබනික් යන දෙකම සහ - සංයුජ සංයෝග වූවන් ඒවායේ කාබනික් වස්තූන්ට මෙහිදී මෙහිදී වේ.
- iii) පිදි වලට ඉහල විද්‍යුත් හා ඉහළ ආවරණයක් හා වස්තූන් ඇත.
- iv) BF_3 නිවැරදිව පුළුන් NF_3 වූවේ.

නිකුත් - මහල මධ්‍ය මාලා
හා විද්‍යාල මධ්‍ය මාලා